

Monnickendam, 23 mei 2023

Nummer: 373-19

Portefeuillehouder: Wethouder Ton van Nieuwkerk
Contact via: Team Projecten

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: -

Aan de Raad

Onderwerp:

Ontwerp Gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer.

Voorstel

In te stemmen met het vrijgeven van het ontwerp gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer voor inspraak, waarna de visie 10 weken ter inzage wordt gelegd.

Inleiding

Met een lange geschiedenis van uiteenlopende ambities, wensen en kernwaardes zijn de drie gemeenten in juli 2019 gezamenlijk een proces gestart om te inventariseren wat de huidige visie op De Purmer is. In 2020 hebben de gemeenteraden van Edam-Volendam, Waterland en Purmerend kennisgenomen van de eindresultaten van de Inventarisatie van De Purmer. Daarbij is ook uitgesproken om te komen tot een gezamenlijke omgevingsvisie/structuurvisie voor de inmiddels 400-jarige polder De Purmer. De visie moet voor de lange termijn, tot 2035, richting geven en duidelijkheid scheppen voor alle belanghebbenden in en rond dit bijzondere gebied.

De gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend werken sinds eind 2021 aan een Gezamenlijke Strategische gebiedsvisie voor De Purmer.

We hebben tot en met het voorjaar van 2022 met bewoners, ondernemers en betrokkenen gesproken over de kansen in De Purmer, over de kwaliteiten ervan en over ieders wens. Dit hebben we gedaan in individuele gesprekken, in groeps gesprekken, via de website en in een brede enquête. Het resultaat hiervan is opgenomen in de Ophaal- en Uitgangspuntennotitie welke in januari 2023 is vastgelegd door de drie colleges van de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend. Mede op basis van die waardevolle input is deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer opgesteld.

Argumenten

- 1.1 Deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer is een door 3 gemeenten samen opgestelde visie waarin de visie op dit gebied voor langere tijd duidelijkheid geeft aan alle betrokken partijen over de ontwikkelingen binnen dit gebied*

De gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend werken sinds eind 2021 aan een gezamenlijke visie voor De Purmer (voorheen omgevingsvisie De Purmer). In dit gebied worden verschillende ontwikkelingen voorbereid. Maar voor het overgrote deel willen we vooral de landschappelijke en cultuur-historische waarden bestendigen. Doordat de Purmer in de provinciale Omgevingsverordening beleidsmatig 'open' is gehouden, dreigt het echter een verzamelbak te worden voor alle opgaven in de regio. Een gezamenlijke gebiedsvisie is daarom van wezenlijk belang voor een gecoördineerde samenhang binnen onze regio maar ook richting de provincie. Doelstelling is om in gezamenlijkheid met belanghebbenden afspraken over de toekomst vast te leggen in de vorm van een gebiedsvisie, zonder het hele

gebied op slot te zetten. Deze visie betreft geen blauwdruk en moet worden gezien als een inspiratiebron en richtlijn voor toekomstige plannen. Rust en ruimte dient hand in hand te gaan met recreatie voor de omwonenden, toekomstbestendige landbouw alsmede ruimte voor natuurontwikkeling. Wat voorop staat is dat het landelijk gebied van De Purmer, buiten de geplande bedrijvigheid en mengzone in de noordkop van De Purmer en de Oostflank van Purmerend (het gebied grenzend aan de noord- en zuidzijde van het Purmerbos) gevrijwaard blijft van grootschalige stedenbouwkundige ontwikkelingen. De landbouw is en blijft de belangrijkste sector in dit gebied, waarbij gekeken wordt naar een wenkend perspectief met economische potentie voor deze sector.

Grondslag van deze visie

Dit betreft een zelfbindend strategisch beleidsdocument voor de drie betrokken gemeenten. Deze visie bindt de drie gemeenten en wordt het uitgangspunt o.a richting de provincie. In de toekomstige dan wel te actualiseren Omgevingsvisies geven de gemeenten aan hoe het beleid uit deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer zich verhoudt tot de hoofdzaken van het beleid in de (eigen) Omgevingsvisie, waarmee alsnog de formele, wettelijke status wordt geboden. Een dergelijke strategische visie, strategisch beleid, wordt niet vastgesteld op de grondslag van de huidige Wet ruimtelijke ordening of de -toekomstige- Omgevingswet. Tegen dit document zelf kan niet in beroep worden gegaan bij de bestuursrechter.

Gevolgd procedure en proces tot nu toe

In 2021 is het plan van aanpak voor een gezamenlijke Omgevingsvisie voor De Purmer aan de drie gemeenteraden voorgelegd.

Na de selectie van het bureau BRO voor het opstellen van de visie, is in het najaar van 2021 gestart met het proces. Voor de zes thema's; Bedrijvigheid, Woningbouw, Purmerbos, Bereikbaarheid, Agrarisch hart en Energie, is onderzoek gedaan en zijn tot en met het voorjaar van 2022 bijeenkomsten gehouden; waaronder verschillende expertsessies met vertegenwoordigers en partners uit het gebied om specifiekere grip te krijgen op de opgaven voor de verschillende thema's. De opbrengst hiervan is gebruikt om tijdens de participatiebijeenkomsten in gesprek te gaan met de omgeving over de opgaven voor de toekomst van De Purmer.

Op 13 maart 2023 zijn de drie gemeenteraden tijdens een werksessie geïnformeerd over de stand van zaken van de Strategische visie. Via een mentimeter konden raadsleden reageren op inhoudelijke uitgangspunten. De werksessie was bedoeld om raadsleden te informeren en reacties op te halen. De bijeenkomst is met veel belangstelling bijgewoond en aan de hand van de besproken onderdelen is de visie op punten aangescherpt.

Integraal perspectief op de Purmer

Na een verkenning van drie ontwikkelperspectieven, 'Voedseltuinen voor de regio', 'Beleef De Purmer' en 'Natuurpark De Purmer' is een integraal ontwikkelperspectief opgesteld. Hierin is verkend welke kansen er liggen voor toekomstbestendige landbouw voor de regio, voor lokale recreatie en voor natuurontwikkeling. In het integrale ontwikkelperspectief komen de kansen die zijn ontdekt samen. Hieronder een greep uit het integrale perspectief.

Voor het agrarische gebied zien we volop kansen ontstaan voor verbreding en doorontwikkeling. Insteek voor de agrarische sector is in de toekomst nog meer een rol te vervullen in de voedselvoorziening van de bewoners in de directe omgeving. Zo zien we kansen om combinaties te maken tussen landbouwwormen: zowel akkermatige tuinbouw, veeteelt en eventueel agroforestry ter plaatste van bestaand bos. Ook zien we kansen voor hoogwaardige voedselproductie in een gevarieerd landschap met multifunctioneel gebruik. We willen ondernemers stimuleren en ondersteunen om mee te gaan richting duurzame landbouw.

Daarnaast zijn er veel kansen om de lokale recreatie te versterken. Nieuwe routestructuren en pleisterplaatsen zorgen voor een aangenaam verblijf in het gebied, verbindingen worden gelegd met de

verschillende interessante plekken in en rond De Purmer voor fietsers en wandelaars.

Qua natuur wordt ingezet op een robuust Purmerbos, met duurzame verbindingen naar de omliggende Natura2000 gebieden. Groen en water wordt in brede zones gerespecteerd, het visiegebied wordt omsloten en doorsneden door ecologische verbindingen. De dwarstochten zijn ecologische dwarsverbindingen die goed kunnen worden gecombineerd met wandelroutes.

- Woningbouw beperkt zich tot de ontwikkeling van de Oostflank, Buitenplaats Ilpenstein en enkele kleinschalige initiatieven (zoals bijv. een tweede woning bij agrarische bedrijven). Binnen het visiegebied staan twee grootschalige ontwikkelingen op de rol, de woningbouwontwikkeling Oostflank op het grondgebied van Purmerend en de ontwikkeling van een bedrijventerrein en aansluitend gemengd gebied voor diverse functies in de noordkop van De Purmer op het grondgebied van de gemeente Edam-Volendam. Deze ontwikkelingen dienen goed landschappelijk te worden ingepast in De Purmer en goed te worden ontsloten met het externe wegennet en op het openbaar vervoernet, zonder overlast te geven in het overig deel van De Purmer.
- Ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit en infrastructuur in De Purmer zijn vooral recreatief van aard, zoals versterken van snelfietsroutes, wandelroutes, fiets- en wandelverbindingen en vaarroutes. En we willen inzetten op duurzame mobiliteit.

Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer ter inzage

Met de raden is in maart 2021 bij de behandeling van het plan van aanpak, samen met een besluit over het toepassen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, afgesproken om te komen tot een gezamenlijke intergemeentelijke omgevingsvisie - formeel een structuurvisie. Nadat bleek dat de bedrijventerreinontwikkeling en de woningbouwontwikkeling in de Oostflank van de Purmer MER-plichtig zijn, en onder de Omgevingswet gemeenten slechts één omgevingsvisie voor het gehele grondgebied mogen hebben, hebben de colleges in januari 2023 besloten over te stappen naar een gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer. Een dergelijke strategische visie, strategisch beleid, wordt niet vastgesteld op de grondslag van de huidige Wet ruimtelijke ordening of de -toekomstige- Omgevingswet. Dit voorstel tot terinzagelegging is conform het raadsvoorstel 373-7 waarin de uniforme openbare voorbereidingsprocedure is vastgelegd.

In de visie worden de gemeenschappelijk waarden van de Purmer en de gemeenschappelijke uitgangspunten voor de zes Purmer-brede thema's vastgelegd. Deze visie bindt de drie gemeenten en wordt het uitgangspunt op richting de provincie. In de toekomstige dan wel te actualiseren Omgevingsvisies geven de gemeenten aan hoe het beleid uit deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer zich verhoudt tot de hoofdzaken van het beleid in de (eigen) Omgevingsvisie, waarmee alsnog de formele, wettelijke status wordt geboden.

Financiële toelichting

De drie gemeenten dragen naar rato van inwonertal bij aan de externe kosten van de visie. De ambtelijke inzet dragen de gemeenten zelf. De kosten zijn voorzien in de begroting.

Communicatie

Na het besluit van de raad wordt het ontwerp gezamenlijke Strategische gebiedsvisie voor De Purmer door de drie gemeenten op gelijke wijze bekendgemaakt in het Gemeenteblad, huis-aan-huisbladen en op de projectwebsite.

Het eerder in het kader van het plan van aanpak genomen besluit ten aanzien van de inspraakprocedure blijft van toepassing op dit visieproces. Dat betekent dat een ontwerp van de gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer na het raadsbesluit ter inzage wordt gelegd voor zienswijzen. Wel wordt in verband met de vakantieperiode in plaats van zes weken de termijn verlengd naar tien weken.

Aandachtspunten hierbij zijn de separaat lopende visietrajecten van de verschillende gemeenten in De

Purmer. Dit betreft de Oostflank van Purmerend en de Omgevingsvisie en latere uitwerking met betrekking tot het WVG-gebied van Edam-Volendam. Voor belanghebbenden en bestuurders moet het duidelijk zijn in welk proces zij zich kunnen of moeten mengen. Voorkomen moet worden dat belanghebbenden bijvoorbeeld op een gegeven moment op drie visietrajecten zienswijzen moeten indienen. Indien er gelijktijdige ter inzage perioden van toepassing zijn, wordt bij de bekendmaking verwezen naar de betreffende lopende procedures.

Burgemeester en wethouders,



drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur



drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Ontwerp gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer
2. Conceptraadbesluit